

Bijlage: tijdelijk gebeurtenissen zomerdruchte Schiphol en reactie IenW

Zomer 2021

Twee keer per jaar stelt Schiphol als luchthavenexploitant de capaciteitsdeclaratie vast (hierna: capdec). De capdec is de basis voor de slotallocatie. Het betreft onder meer de capaciteit van terminals, pieren, start- en landingsbanen rekening houdend met het toegestane aantal vliegtuigbewegingen.

De capdec voor het zomerseizoen 2022 is op 28 september 2021 vastgesteld. In voorbereiding daarop zijn er in juni t/m augustus 2021 drie voorbereidende bijeenkomsten geweest tussen luchthavens, luchtvaartmaatschappijen, luchtverkeersleiding en slotcoördinator. IenW nam aan de bijeenkomsten deel als toehoorder.

24 maart 2022

Tijdens het Operationeel Schiphol Overleg (OSO) wordt door Schiphol gemeld dat het zomerseizoen personele uitdagingen op de grond en in de lucht meebrengt. IenW was hierbij aanwezig. Dit was de eerste keer dat IenW signalen kreeg die duiden op personeelstekorten in de luchthavenprocessen in het zomerseizoen.

12 april 2022

Tijdens de Algemene vergadering van Aandeelhouders geeft Schiphol aan te maken te hebben met uitdagingen op operationeel niveau bij de grondafhandeling. Ook wordt krapte op de arbeidsmarkt gesignaleerd.

22 april 2022

Schiphol waarschuwt passagiers voor langere wachttijden tijdens de meivakantie. In de media geeft een woordvoerder van Schiphol aan dat dit vergelijkbaar is met de gebruikelijke piekdruchte in de zomer.

23 april 2022

Op de eerste dag van de meivakantie is er een wilde staking van het grondpersoneel van KLM in reactie op het voornemen van KLM om een deel van de werkzaamheden aan afhandelaar Viggo uit te besteden.

IenW neemt contact op met dhr. Benschop (CEO Schiphol) naar aanleiding van de berichten inzake de verwachte druchte en wilde staking.

28 april 2022

IenW neemt contact op met Schiphol naar aanleiding van de aanhoudende wachtrijen. Sindsdien is er frequent overleg (op alle niveaus) tussen IenW en Schiphol over de druchteproblematiek. **NB:** In deze tijdslijn is een selectie opgenomen, telefonisch contact dat niet schriftelijk is vastgelegd is hierin bijvoorbeeld niet opgenomen.

29 april 2022

Op verzoek van IenW start Schiphol met het sturen van een dagelijkse update met betrekking tot de operatie op de luchthaven aan de ministeries van IenW en Financiën. De minister van IenW en het ministerie van AZ worden ook van deze rapportages op de hoogte gesteld.

3 mei 2022

De minister van IenW heeft telefonisch overleg met dhr. Benschop over de druchte op Schiphol.

4 mei 2022

Op basis van de dagrapportages gaat IenW na of de capaciteit van de Koninklijke Marechaussee (KMar) leidt tot extra knelpunten. Dat lijkt op dat moment niet het geval te zijn.

6 mei 2022

De minister van IenW brengt een bezoek aan Schiphol. Zijn belangrijkste boodschap is dat Schiphol alles op alles moet zetten om te voorkomen dat het in de zomer opnieuw misgaat. De minister vraagt aandacht voor de arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden van medewerkers op de luchthaven.

12 mei 2022

IenW spreekt met dhr. Benschop. Dhr. Benschop kondigt daarin de actielijnen¹ aan waarbinnen Schiphol diverse maatregelen neemt om de drukte aan te pakken, zoals een evaluatie van de prognosemodellen waarmee passagiersaantallen worden geschat.

13 mei 2022

De minister van IenW informeert de Kamer schriftelijk over de problemen op Schiphol. Er worden daarna periodiek updates aan de Kamer gestuurd.

18 mei 2022

De minister van IenW heeft telefonisch overleg met dhr. Benschop.

19 mei 2022

Schiphol deelt in het OSO mee dat ook voor de zomer capaciteitstekorten worden verwacht. De actielijnen worden geïntroduceerd. Aanwezige airlines vragen aan IenW om de urgentie bij Defensie te benadrukken (in verband met KMar-inzet).

25 mei 2022

Brief en telefoontje van de minister van IenW aan dhr. Benschop. Vanuit de verantwoordelijkheid voor de exploitatievergunning van Schiphol in de Wet luchtvaart dringt de minister aan op maatregelen die nodig zijn om de situatie beheersbaar te laten verlopen. Hij verzoekt ook tot wekelijkse voortgangsrapportages.

26 mei 2022

Schiphol stuurt IenW het Actieplan zomer 2022. Daarin staat per actielijn concreet welke acties ondernomen worden.

27 mei 2022

De minister van IenW heeft overleg met dhr. Benschop.

31 mei 2022

Binnen IenW is een escalatieladder opgesteld. Daarin staan beleidsopties die kunnen worden genomen in reactie op de aanhoudende drukte. De opties lopen uiteen van een gesprek met het bestuur tot het intrekken van de exploitatievergunning.

1 juni 2022

Schiphol, FNV en CNV sluiten het Sociaal akkoord over verbetering van arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden voor werknemers op Schiphol. (De minister van) IenW wordt hierover geïnformeerd, zowel door Schiphol als door de FNV.

In het Commissiedebat over luchtvaart wordt uitvoerig gesproken over de drukte op Schiphol. De minister van IenW geeft onder meer aan het erg belangrijk te vinden dat de problemen snel worden opgelost en dat het kabinet niet stuurt op kostenminimalisatie. Ook in latere debatten gaat het over de drukte.

¹ 1. Aantrekken personeel, 2. Operational excellence, 3. Aantrekkelijk werken op Schiphol en 4. Maakbaarheid operatie.

13 juni 2022

Er is overleg tussen de minister van IenW, de minister van Financiën, dhr. Carsouw (CFO Schiphol) en dhr. Benschop. Zoals reeds genoemd in het Vragenuur op 18 oktober 2022 hebben beide ministers in het gesprek onderstreept dat de problemen op Schiphol snel opgelost moeten worden. De kosten zijn daarbij van ondergeschikt belang.

14 juni 2022

IenW ontvangt een formeel verzoek van Schiphol tot militaire steunverlening. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de regeling militaire steunverlening in het openbaar belang.

IenW vraagt de Rijks Beveiligings Organisatie (RBO) of inzet op Schiphol mogelijk is. Uit het antwoord dezelfde dag blijkt dat dit niet mogelijk is vanwege de hoge werkdruk bij RBO.

15 juni 2022

IenW stuurt een brief aan het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV - NCTV), het ministerie van Defensie en de KMar met de vraag of het verzoek van Schiphol past binnen de afspraken die er zijn over civiel-militaire samenwerking en openbare steunverlening.

16 juni 2022

IenW verkent op verzoek van Groningen Airport Eelde de mogelijkheid om de openingstijden op deze luchthaven tijdelijk te verruimen. Dat maakt de luchthaven aantrekkelijker voor luchtvaartmaatschappijen. Een tijdelijke verruiming van de openingstijden van Eelde blijkt juridisch gezien niet mogelijk.

17 juni 2022

IenW ontvangt een afwijzende reactie van de NCTV op het verzoek van 15 juni, omdat er geen sprake is van een openbaar belang van de minister van IenW². Met de inzet van militairen op Schiphol worden vooral commerciële belangen gediend. Militaire steun of bijstand is niet bedoeld voor de problematiek op Schiphol, maar voor noodsituaties.

22 juni 2022

IenW vraagt de Europese Commissie of er richtsnoeren komen ten aanzien van de toepassing van passagiersrechten in relatie tot de drukteproblematiek. In eerdere gesprekken tussen IenW en de ILT werd namelijk duidelijk dat de toepassing van passagiersrechten in ontstane situaties ambigu is³.

28 juni 2022

In het Nationaal Taakveldenberaad wordt gesproken over een mogelijke optimalisatie van de inzet van de KMar bij piekmomenten op Schiphol. De inzet van de KMar wordt regelmatig besproken in het periodiek gevoerde Nationaal Taakveldenberaad.

6 juli 2022

De minister van IenW heeft overleg met dhr. Benschop en vraagt Schiphol om na de zomervakantie spoedig een evaluatie uit te voeren naar de problemen met de drukte in de mei- en zomervakantie.

13 juli 2022

IenW ontvangt een brief van de Europese Commissie, gericht aan alle Europese transportministers, om aandacht te vragen voor de wachtrijen op luchthavens.

² Voor meer informatie: Kamerstuk 29 665, nr. 433 van 5 juli 2022.

³ Het betreft a) annulering van een vlucht korter dan 14 dagen voor vertrek en b) annulering van een passagier terwijl de vlucht wel wordt uitgevoerd en er geen sprake is van instapweigering.

11 augustus 2022

Schiphol introduceert een compensatieregeling voor passagiers die hun vlucht hebben gemist als gevolg van de wachtrijen.

15 september 2022

Dick Benschop maakt bekend dat hij vertrekt als CEO van Schiphol vanwege de aanhoudende problemen.

16 september 2022

Schiphol verzoekt de minister van IenW om per direct capaciteitsbeperkende maatregelen te nemen op grond van artikel 5a van het Besluit slotallocatie dan wel artikel 5.10 van de Wet luchtvaart om zodoende de luchthavenoperatie in september beheersbaar te houden.

IenW doet voor de tweede maal het verzoek aan de NCTV en Defensie tot militaire ondersteuning. Op 20 september wordt hier afwijzend op gereageerd.

23 september 2022

IenW geeft aan dat er geen juridische mogelijkheden zijn om de door Schiphol verzochte capaciteitsbeperkende maatregelen te nemen.

Najaar 2022

Het contact tussen IenW en Schiphol over de voortgang van de aanpak van de capaciteitsproblemen wordt voortgezet. Schiphol stuurt IenW hierover wekelijks een rapportage, hierover wordt de Kamer periodiek geïnformeerd.